

ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΕΔΕ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επί του κειμένου των προτάσεων της ΚΕΔΕ δεν διατυπώνονται ειδικότερες παρατηρήσεις.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Αποτελεί κεντρικό σημείο της απόφασης του συνεδρίου του Βόλου η θέση ότι εν ενόψει της Συνταγματικής Αναθεώρησης, υπάρχει ανάγκη:

- α) αναθεώρησης του άρθρου 101 του Συντάγματος με περαιτέρω θωράκιση και ενίσχυση της νησιωτικότητας και του άρθρου 102 του Συντάγματος με στόχο την αποσαφήνιση της έννοιας των τοπικών υποθέσεων και των τοπικών εσόδων και την θωράκιση της ταυτόχρονης μεταφοράς των πόρων με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες και
- β) άρσης των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων των Αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

2. ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

A. Το σύστημα Διακυβέρνησης

Πέραν της παράθεσής του, επιχειρείται μία αξιολόγηση της συγκρότησης και λειτουργίας του συστήματος Διακυβέρνησης κατά την πενταετία 2011-2015. **Επισημαίνεται το γεγονός της μη αξιολόγησης όλων των υφισταμένων Οργάνων, Μονομελών και Συλλογικών (π.χ. Δήμαρχοι – Αντιδήμαρχοι, Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, Συμβούλια Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων) κάνοντας επίκληση στην έλλειψη σχετικών στοιχείων. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.**

Συμπερασματικά τονίζεται στο κείμενο ότι το Σύστημα Διακυβέρνησης ανταποκρίθηκε με επάρκεια στην αποστολή που ανέλαβε, ότι υπάρχουν

περιθώρια για τη βελτίωσή του μέσω αναγκαίων νομικών βελτιώσεων αλλά κυρίως με την αξιοποίηση του προγράμματος οργάνωσης και λειτουργικού εκσυγχρονισμού των 325 Δήμων και την αναβάθμιση της καταστατικής θέσης των αιρετών.

B. Οι αρμοδιότητες

Σχετικά με τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Δήμων και των Περιφερειών, διατυπώνεται η άποψη ότι οι Περιφέρειες θα πρέπει να αναλάβουν το κύριο βάρος παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και οι Δήμοι το κύριο βάρος παροχής προς τους πολίτες, κυρίως μέσω των ΚΕΠ, χωρίς καμία ειδικότερη τεκμηρίωση αλλά και αντίστοιχη συγκεκριμενοποίηση αρμοδιοτήτων. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.

Τονίζεται η ορθότητα της άποψης που διατυπώνεται και αναφέρεται στο ότι «οι αρμοδιότητες των αποκεντρωμένων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης που είναι χωροθετημένες σε περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο μπορούν ευκολότερα να ασκηθούν από τις Περιφέρειες ή τους Δήμους, αντίστοιχα, είτε αφορούν τοπικές υποθέσεις είτε είναι εκχωρούμενες αρμοδιότητες, με τη συνολική υπαγωγή των υπηρεσιών αυτών στη δευτεροβάθμια ή την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση (με το σύνολο των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και της υλικοτεχνικής υποδομής τους). **Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση κινούνται οι Επιτροπές του ΥΠΕΣ που εξετάζουν την αναθεώρηση του «Καλλικράτη».** Παράλληλα και η ΚΕΔΕ θα πρέπει να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες προς τη κατεύθυνση αυτή.

Όσον αφορά στην εφαρμογή της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, τονίζεται ότι για να εξυπηρετηθεί ο σημαντικός αυτός στρατηγικός στόχος, απαιτείται ένας συγκεκριμένος μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και η διάθεση των απαραίτητων πόρων.

Υπογραμμίζεται σωστά ότι η επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης με κατεύθυνση κυρίως την εγγύτητα παροχής των υπηρεσιών στους πολίτες, προϋποθέτει τη συστηματική συνεργασία του ΥΠΕΣ με τα συναρμόδια Υπουργεία και τα συλλογικά όργανα της Τ.Α. **Στη κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες από τους προαναφερόμενους φορείς για την επίτευξη αυτής της συνεργασίας.**

ΣΗΜΕΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΝ:

- Αναγνώριση διαφοροποιήσεων μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών Δήμων – διαδημοτικές δομές και συνεργασίες - επίλυση προβλημάτων διοικητικής υποστήριξης.
- Επανα-οριοθέτηση αρμοδιοτήτων σε σχέση με την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση όπως πχ. μεταφορά συγκροτημένων δομών στην ΤΑ, ανάληψη διοίκησης τοπικού κοινωνικού κράτους κλπ.

Παραδείγματα Μεταφοράς Αρμοδιοτήτων

A. Από το Κράτος στην Αυτοδιοίκηση με μεταφορά προσωπικού και αναγκαίων πόρων.

Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (κατά τα πρότυπα συντελεσθείσας στο παρελθόν μεταφοράς κρατικών παιδικών σταθμών και αθλητικών εγκαταστάσεων):

- Πρόνοιακές Μονάδες κλειστής περίθαλψης περιφερειακής εμβέλειας μεταφέρονται στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση. (πχ Κέντρα Προστασίας Παιδιού, Θεραπευτήρια Χρονίων Παθήσεων, Γηροκομεία κλπ)
- Πρόνοιακές Μονάδες ανοικτής και κλειστής περίθαλψης τοπικής εμβέλειας μεταφέρονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (π.χ. Κέντρα Στήριξης ΑμεΑ, Θεραπευτήρια Χρονίων Παθήσεων, Γηροκομεία κλπ).

B. Από την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Οι εναπομείνουσες αρμοδιότητες επί των λαϊκών αγορών (πχ έλεγχος εμπόρων).
- Τήρηση υγειονομικών διατάξεων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ή να αναλάβει η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση το σύνολο της αρμοδιότητας έκδοσης άδειας λειτουργίας και εποπτείας καταστημάτων.

Γ. Από την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση

- Αρμοδιότητες αγροτικής ανάπτυξης (Δνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής).
- Έγχειρες Βελτιώσεις και εποπτεία ΤΟΕΒ (Δνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής).

- Η μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα και η κατασκευή καταφυγίων (Δνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής).
- Η αντιπλημμυρική προστασία και η εποπτεία των χειμάρρων.

Παραδείγματα σύγχυσης αρμοδιοτήτων

- Αδειοδότηση κοινωνικών δομών (ΚΔΑΠ, ΚΗΦΗ κλπ)
- Η αντιπλημμυρική προστασία και η εποπτεία των χειμάρρων.
- Πρόληψη - Πρωτοβάθμια υγεία (Δημοτικά ιατρεία, κοινωνικά-ιατρεία-φαρμακεία κλπ)
- Λειτουργία ανταποκριτών ΟΓΑ
- Διαχείριση βοσκοτόπων

Γ. Η οικονομική διαχείριση

Παρατίθενται αναλυτικά τόσο τα βασικά προβλήματα που εντοπίζονται και αφορούν στην οικονομική διαχείριση των ΟΤΑ όσο και προτάσεις που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των διαπιστούμενων προβλημάτων. **Παρόλα ταύτα επισημαίνεται το γεγονός ότι δεν διατυπώνεται συγκεκριμένη πρόταση για την απλοποίηση και ενοποίηση των διενεργούμενων ελέγχων και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.**

Δ. Το προσωπικό των ΟΤΑ

Επί του κειμένου των προτάσεων της ΚΕΔΕ δεν διατυπώνονται ειδικότερες παρατηρήσεις, δεδομένου ότι το θεματικό αντικείμενο αντιμετωπίζεται με επάρκεια.

Ε. Η καταστατική θέση των αιρετών

Από την παράθεση του κειμένου δεν προκύπτει με σαφήνεια το τι συγκεκριμένα ζητείται σχετικά με την άρση των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων. Για το συγκεκριμένο σημαντικό θέμα χρειάζεται συμπλήρωση και επαναδιατύπωση του σχετικού σημείου του κειμένου.

Κατά τα λοιπά συμπεριλαμβάνονται οι θέσεις περί ανάγκης για

- Κωδικοποίηση και οριστική επίλυση των διατάξεων για την καταστατική θέση των Αιρετών.
- Επανεξέταση του καθεστώτος «περί αυξήσεων των ποινών για αδικήματα κατά του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ».
- Τροποποίηση της διάταξης που αφορά την παραπομπή των Αιρετών σε αργία.
- Επαναφορά ιδιάζουσας δωσιδικίας.
- Κατάργηση της διάταξης του ασφαλιστικού νόμου που επιβάλλει την περικοπή της σύνταξης των συνταξιούχων – αιρετών για όσο χρονικό διάστημα διατηρούν την ιδιότητα του αιρετού.
- Επαναφορά των διατάξεων για τις αποζημιώσεις των Αιρετών για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Συλλογικών Οργάνων.
- Επανεξέταση και αποσαφήνιση της χορήγησης ειδικής άδειας στους Αιρετούς.
- Άμεση εκδίκαση των εκκρεμών υποθέσεων.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Οι θέσεις αυτές επιβεβαιώθηκαν και αποτελούν κεντρικό σημείο της απόφασης του συνεδρίου του Βόλου.

ΣΤ. Οι συμβασιακοί θεσμοί

Επί του κειμένου των προτάσεων της ΚΕΔΕ δεν διατυπώνονται ειδικότερες παρατηρήσεις, δεδομένου ότι το θεματικό αντικείμενο αντιμετωπίζεται με επάρκεια.

Ζ. Τα Ιδρύματα, τα Νομικά Πρόσωπα και οι Επιχειρήσεις των ΟΤΑ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αφού πρώτα παρατίθενται το είδος των νομικών προσώπων που δύνανται να λειτουργούν σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης μετά την θέσπιση του Ν.3852/2010, επιχειρείται μία συνοπτική αξιολόγηση αυτών παραθέτοντας σχετικά συμπεράσματα. **Με δεδομένο αυτό, επισημαίνεται ότι:**

- **Δεν αξιολογούνται οι Δημοτικές Ανώνυμες Εταιρείες (μονομετοχικές) του άρθρου 266 του ΚΔΚ για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων, οι Ανώνυμες Εταιρείες του άρθρου 265 του ΚΔΚ, οι Επιχειρήσεις Ραδιοφωνίας καθώς και οι Αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα των Δήμων και Περιφερειών.**

- Τα ΝΠΔΔ αντιμετωπίζουν πληθώρα προβλημάτων στην διοικητικο-οικονομική τους λειτουργία, διαπίστωση που έρχεται σε αντίθεση με το κείμενο όπως διατυπώνεται στα σημεία αξιολόγησης της λειτουργίας των Νομικών Προσώπων και Ιδρυμάτων.
- Κατά την αξιολόγηση της λειτουργίας των ΔΕΥΑ δεν γίνεται καμία αναφορά για τις λοιπές αρμοδιότητες και δραστηριότητες που ασκούν πέραν αυτών της ύδρευσης – αποχέτευσης και κατά συνέπεια δεν διατυπώνεται κάποιο σχετικό συμπέρασμα.

Οι παρατηρούμενες ελλείψεις της συγκεκριμένης ενότητας θα καλυφθούν μέσω της πρότασης που σωστά διατυπώνεται στο καταληκτικό μέρος του σχετικού κειμένου (τελευταία παράγραφος) και αφορά στην αξιολόγηση των νομικών προσώπων με ερωτηματολόγιο κατά κατηγορία και πραγματοποίηση αντίστοιχης έρευνας πεδίου. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.

Η. Η εποπτεία, ο έλεγχος και οι ελεγκτικοί θεσμοί

Μετά από μία ενδεικτική αναφορά των Οργάνων που ασκούν ελέγχους στη διοικητική και οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ, διαπιστώνεται ότι «οι ελεγκτικοί μηχανισμοί έχουν αλληλοεπικάλυψη και δεν συντονίζονται με αποτέλεσμα να δημιουργείται αβεβαιότητα και σημαντικό βάρος στη λειτουργία και διοίκηση των ΟΤΑ.» Παρόλη τη διαπίστωση αυτή, δεν διατυπώνεται συγκεκριμένη πρόταση απλοποίησης και ενοποίησης των διενεργούμενων ελέγχων, παρά μία γενική αναφορά περί αναγκαιότητας διερεύνησης της δυνατότητας λειτουργικής ενοποίησης των ελεγκτικών μηχανισμών ή και συντονισμού και προγραμματισμού του ελεγκτικού έργου αυτών. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.

3. ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Κατ' αρχάς διατυπώνονται οι άξονες και οι πολιτικές που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι ΟΤΑ προκειμένου να προχωρήσουν τόσο σε εκσυγχρονισμό της οικονομικής τους οργάνωσης και λειτουργίας όσο και για την επίτευξη εξωστρέφειας στην οικονομική τους πολιτική.

Στη συνέχεια γίνεται εκτενής αναφορά στις πηγές χρηματοδότησης για την άσκηση των αποκλειστικών και συντρεχουσών αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, στη μείωση που υφίστανται

από έτος σε έτος οι πόροι των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ αλλά και στην εξ αυτού του τελευταίου μεγαλύτερη σημασία που αποκτά η χρηματοδότηση από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα από το σχετικό κείμενο ότι με βάση το γεγονός της δραματικής μείωσης της ΣΑΤΑ, «τα περισσότερα έργα και δράσεις των Δήμων που θα έπρεπε να υλοποιούνται χωρίς έλεγχο σκοπιμότητας μιας και αφορούν στις αποκλειστικές τους αρμοδιότητες, μπορούν πλέον να χρηματοδοτηθούν μόνο από συγχρηματοδοτούμενα Ε.Π. και επομένως υπόκεινται όχι μόνο σε έλεγχο εφαρμογής των διαχειριστικών κανόνων της Ε.Ε. αλλά και σε ουσιαστικό έλεγχο και έγκριση των αρμοδίων Δημόσιων αρχών». Συμπεραίνεται δε ότι «η εξέλιξη αυτή έχει στερήσει από τους Δήμους την αναγκαία πολιτική και οικονομική αυτοτέλεια στην επιλογή των έργων και των δράσεων τοπικής κλίμακας και σημασίας».

Τέλος επισημαίνεται η ανάγκη διατύπωσης συγκεκριμένης πρότασης που θα στοχεύει στη διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Ως προς το οικονομικό πλαίσιο της μεταρρύθμισης και τους πόρους της Τ.Α. διατυπώθηκαν οι ακόλουθες θέσεις:

- (α) φορολογική αποκέντρωση με φορολογικές ελευθερίες χωρίς επιπλέον επιβάρυνση του πολίτη και με μηχανισμό αναδιανομής για άρση των ανισοτήτων.
- (β) νέα γενιά παρακρατηθέντων και ταυτόχρονη επιστροφή εσόδων από φόρο ζύθου, βοσκοτόπων, πετρελαιοειδή κλπ
- (γ) πρόγραμμα υποστήριξης της μεταρρύθμισης με διασφαλισμένους πόρους και προσωπικό.
- (δ) απόδοση του 10% από τα έσοδα του Πράσινου Ταμείου
- (ε) δραστική μείωση των επιτοκίων του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων
- (στ) δημιουργία ενός νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος της Τ.Α., που θα συμπληρώνει το ΕΣΠΑ και μπορεί να χρηματοδοτείται από τη νέα γενιά παρακρατηθέντων, το ΠΔΕ, την ΕΤΕΠ και το Πράσινο Ταμείο. Το Πρόγραμμα αυτό θα παρέχει ιδιαίτερα υποστήριξη στους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς δήμους.
- (η) η μη μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στην Τ.Α. όπως είναι σήμερα, αλλά η μελέτη για την θεσμοθέτηση ενός νέου φόρου ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, αφού αυτός ο φόρος θεωρείται ο πλέον δίκαιος φόρος.

- (θ) οι αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο των Δημοσίων Επενδύσεων και των Προμηθειών έχουν ουσιαστικά «μπλοκάρει», με εμφανή αποτελέσματα στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Το πρόβλημα πρέπει να επιλυθεί άμεσα.
- (ι) τέλος, η μείωση των εσόδων (ΚΑΠ, ΣΑΤΑ, Φόρος Ζύθου, Βοσκοτόπια, τέλη παραχωρησιούχων κλπ) αλλά και η αύξηση του κόστους με νομοθετικές παρεμβάσεις (επιβάρυνση μισθολογικού και φορολογικού κόστους, ασφαλιστικές εισφορές, μεταφορές υπαλλήλων, φορολογικές προκαταβολές επί εκδιδομένων λογαριασμών ύδρευσης των ΔΕΥΑ κλπ) οδηγούν τους Δήμους σε αδυναμία λειτουργίας.

4. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Επί του κειμένου των προτάσεων της ΚΕΔΕ δεν διατυπώνονται ειδικότερες παρατηρήσεις, δεδομένου ότι το θεματικό αντικείμενο αντιμετωπίζεται με επάρκεια.

5. Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου της Τ.Α. και η δυνατότητα αποτελεσματικότερης παρέμβασης αυτής στο τοπικό αναπτυξιακό γίνεσθαι προϋποθέτει :

- Την επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης μετά από συστηματική συνεργασία του ΥΠΕΣ με τα συναρμόδια Υπουργεία και τα συλλογικά όργανα της Τ.Α.
- Την υλοποίηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων του υφισταμένου κανονιστικού πλαισίου
- Την προώθηση της περαιτέρω οργάνωσης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης των Δήμων
- Την υλοποίηση των στρατηγικών επιλογών για την οικονομική τους αυτοτέλεια και για τη διεύρυνση των χρηματοδοτικών τους πόρων.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα το γεγονός ότι διαπιστώνεται η ανάγκη για επικαιροποίηση του σχετικού θεσμικού πλαισίου με τον Δημοκρατικό Προγραμματισμό (Ν. 1622/1985, άρθρα 70 έως 74).

Όσον αφορά στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, απαιτείται η διασφάλιση διακριτών κατηγοριών δράσης με δικαιούχους τους Δήμους σε όλα τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2 δις ευρώ, ώστε να δημιουργηθεί ουσιαστικά ένα «οριζόντιο» Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Τ.Α. που θα

χρηματοδοτήσει τα προγράμματα και τα έργα τοπικής ανάπτυξης. Η θέση αυτή επιβεβαιώθηκε και αποτελεί κεντρικό σημείο της απόφασης του ειδικού θεματικού συνεδρίου του Βόλου. Για την επίτευξη των ανωτέρω κρίνεται αναγκαία η συμβολή των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ). Στο σημείο αυτό κρίνεται αναγκαίο να αναφερθεί ότι απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία του κανονιστικού πλαισίου για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των ΠΕΑΣ στη κατεύθυνση κατοχύρωσης των προτεραιοτήτων και ιεραρχήσεων που θέτει η αυτοδιοίκηση Α' βαθμού. Σε κάθε περίπτωση δεν τίγεται από το κείμενο των προτάσεων το θέμα της αποσαφήνισης των ρόλων των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης στη διαχείριση και υλοποίηση δράσεων ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το πλαίσιο που τίθεται από το Σύνταγμα αλλά και τη σχετική νομοθεσία.

Αναγνωρίζεται ο καθοριστικός για την τοπική ανάπτυξη ρόλος των μικρών ορεινών και νησιωτικών Δήμων και η εξ αυτού του λόγου ανάγκη ενίσχυσης της διοικητικής τους ικανότητας με το απαραίτητο προσωπικό, τεχνικά μέσα και συμβουλευτική υποστήριξη. Προς αυτή τη κατεύθυνση προτείνεται να αξιοποιηθούν πόροι από τη τεχνική βοήθεια του ΕΣΠΑ.

Τέλος θετική κρίνεται η αναφορά για διεύρυνση του σημερινού αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων στις κατευθύνσεις που περιγράφονται στο τέλος της Ενότητας 5 (σελίδα 34 του κειμένου), αναφορά που χρειάζεται επί πλέον ανάλυση και εξειδίκευση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Πέραν των προαναφερόμενων αιτημάτων ως προς το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι οι Δήμοι, σύμφωνα με τις πάγιες θέσεις της ΚΕΔΕ, πρέπει να χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ για τα έργα και τις επενδύσεις τοπικής ανάπτυξης, με γενναία αύξηση του ΠΔΕ και ειδική «γραμμή» για τους Δήμους.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΝ:

- Τοπική ανάπτυξη – νέα χρηματοδοτικά εργαλεία
- Μεταφορά ακινήτων στους Δήμους
- Διεύρυνση ρόλου Δήμων στην επιχειρηματικότητα – θεσμοθέτηση τοπικού συμφώνου
- Ειδικό πρόγραμμα νησιωτικών και ορεινών Δήμων (κανονιστικό πλαίσιο, χρηματοδότηση, διοικητική και επιστημονική υποστήριξη)

6. Η ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΩΝ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γίνεται μία παράθεση των «σχεσιακών εργαλείων» με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, μέσω των οποίων είναι δυνατή η υποστήριξη πρωτοβουλιών διαβαθμιδικής συνεργασίας. Πέραν της αναγκαιότητας για πιθανή βελτίωση κάποιων από αυτές τις νομοθετικές προβλέψεις, διατυπώνεται η αναγκαιότητα νομοθέτησης μικτών συλλογικών οργάνων περιφερειακής ανάπτυξης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο τα οποία θα μπορούν να συμβάλουν γενικότερα στον προγραμματισμό και την υλοποίηση δημόσιων πολιτικών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο αλλά και στον επαναπροσδιορισμό των ρόλων Κεντρικής και Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των Περιφερειών και των Δήμων. **Το ανωτέρω θα πρέπει να συσχετισθεί με την πρόταση επικαιροποίησης του Δημοκρατικού Προγραμματισμού.**

Τα ενδεικτικά πεδία ανάπτυξης διαβαθμιδικής συνεργασίας θα μπορούσαν να τύχουν αναλυτικότερης εξειδίκευσης κυρίως σε ότι αφορά τη συνεργασία των επιτροπών ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ (σημείο γ) και την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ Δήμων και Περιφερειών (σημείο ε) προσεγγίζοντας τα πιθανά αλλά και αναγκαία θέματα για τα οποία επιβάλλεται αυτή η συνεργασία.

Ειδικότερα το θέμα της διαβαθμιδικής συνεργασίας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 (σημείο δ) χρήζει περαιτέρω ουσιαστικής ανάλυσης μιας και άπτεται θεμάτων όπως αυτά του δημοκρατικού προγραμματισμού αλλά και της αποτελεσματικής άσκησης του αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων.

Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει η ΚΕΔΕ να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες.

7. ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η ΚΕΔΕ και έως ότου η Κυβέρνηση καταθέσει την ολοκληρωμένη πρότασή της για το Εκλογικό Σύστημα, δεν συζητά την αλλαγή του πριν ολοκληρωθεί προηγουμένως ο διάλογος για τη Μεταρρύθμιση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Η θέση αυτή επιβεβαιώθηκε και αποτελεί κεντρικό σημείο της απόφασης του συνεδρίου του Βόλου.

ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙ Η ΚΕΔΕ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑ

1. Αξιολόγηση όλων των Οργάνων του συστήματος διακυβέρνησης των Δήμων (ακόμη και εκείνων για τα οποία υφίσταται έλλειψη σχετικών στοιχείων).
2. Προσδιορισμός και συγκεκριμενοποίηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Δήμων και των Περιφερειών με βάση τεκμηριωμένη προσέγγιση.
3. Διασφάλιση ότι οι κατευθύνσεις των θέσεων της ΚΕΔΕ για την επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των αποκεντρωμένων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης που είναι χωροθετημένες σε περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο, λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των εργασιών των Επιτροπών του ΥΠΕΣ που εξετάζουν την αναθεώρηση του «Καλλικράτη».
4. Διασφάλιση της αναγκαίας συστηματικής συνεργασίας του ΥΠΕΣ με τα συναρμόδια Υπουργεία και τα συλλογικά όργανα της Τ.Α. προκειμένου να υπάρξει επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης καθώς και μεταξύ Α' και Β' βαθμού αυτοδιοίκησης.
5. Διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης για την απλοποίηση και ενοποίηση των διενεργούμενων ελέγχων.
6. Διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης για την άρση των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων των αιρετών.
7. Αξιολόγηση των νομικών προσώπων (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ) της ΤΑ κατά κατηγορία με την πραγματοποίηση αντίστοιχης έρευνας πεδίου.
8. Διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης που θα στοχεύει στη διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
9. Ανάλυση και περαιτέρω εξειδίκευση των κατευθύνσεων για τη διεύρυνση του σημερινού αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων.